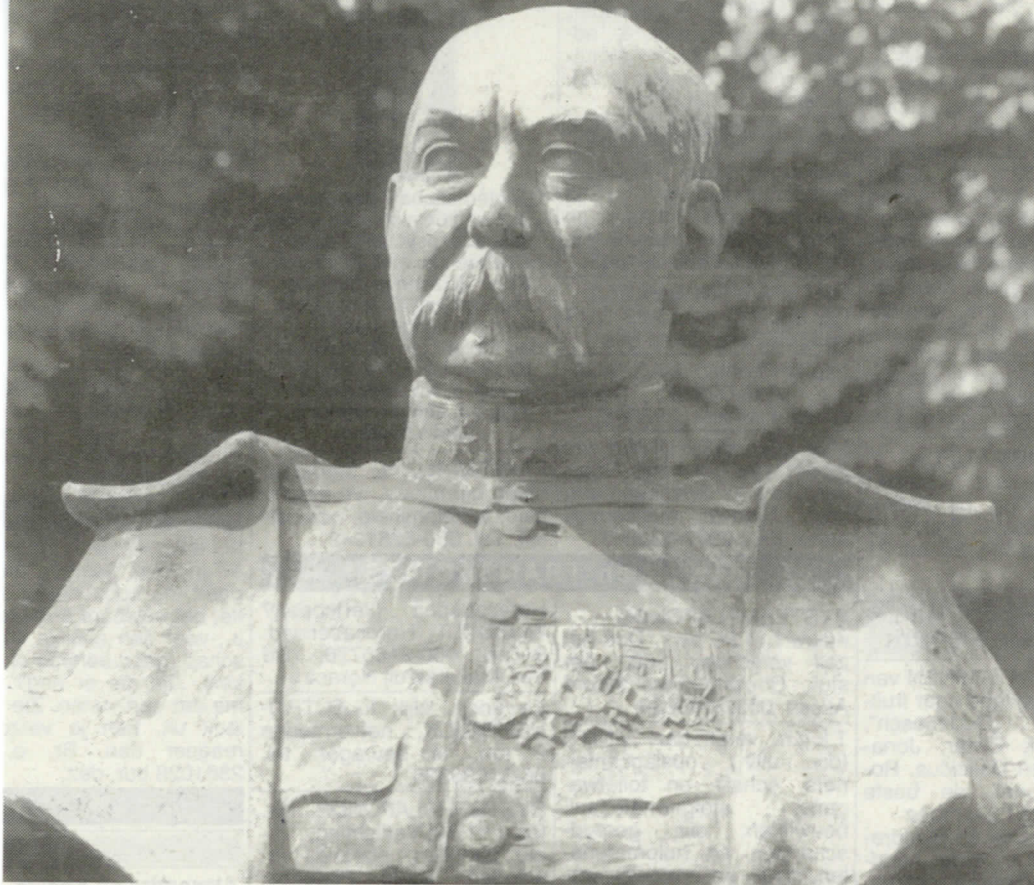

Het borstbeeld van Lodewijk Thomson dat nog altijd aan de Hereweg in Groningen staat.

een film zien van de begrafenis op 15 juli '14. Daarna wordt een bezoek gebracht aan het graf van Thomson op de Zuiderbegraafplaats en aan het borstbeeld.

Lodewijk Thomson werd op 11 juni 1869 in Voorschoten geboren en ging na zijn HBS-tijd in Rotterdam studeren aan de Koninklijke Militaire Academie. Hij heeft zich vanaf het begin onderscheiden. Hij verdiende de Militaire Willemsorde door zijn optreden in de Atjeh-oorlog en werd in 1899 als waarnemer naar Zuid-Afrika gestuurd waar de Boerenoorlog woedde. Via een militaire positie in Leeuwarden en zijn lidmaatschap van de Liberale Unie belandde Thomson in 1905 in de Tweede Kamer.

Acht jaar later werd hij niet herkozen en zette hij zijn militaire loopbaan voort in Groningen. Hij werd benoemd tot commandant van het garnizoen en nam ook zitting in de gemeenteraad voor de Liberale Unie.

Zijn dood maakte in die tijd bijzonder veel indruk. Koningin Wilhelmina herdacht de stad-Groningse officier als volgt: 'Sedert die droeve mare tot ons kwam, trilt in ons de snaar van vaderlandsliefde, Nederlandsche harten kloppen sneller, volk en leger, wij allen gevoelen ons op een gansch bijzondere wijze één in rechtmatigen trots op de zoon van onzen stam die in den vreemde getoond heeft wat oud-vaderlandsche plichtsbetrachting en moed beteekenen, op zijne krijgsmakkers in Albanië die eene schoone taak op de schouders namen in dienst der beschaving.'

Twee weken later valt het schot in Sarajewo dat de Eerste Wereldoorlog uitlokt. De groep van twintig Nederlandse officieren die onder leiding van Thomson in Albanië waren geplaatst, keert weer terug en wordt teruggeplaatst bij hun oude legeronderdelen. En Nederland mobiliseert.

NuHN 10-2-98

Albanezen zoeken sporen Groninger majoor Thomson

Bijna 84 jaar geleden schreef het Nieuwsblad van het Noorden: 'Heel langzaam schreed de stoet voort langs Emmakade, Zuidersingel, Heereplein den Heereweg op. Langs dezen weg stonden overal duizenden menschen dicht opeengeschaard. Allen lieten de stoet zwijgend langs zich heen gaan. Van tijd tot tijd speelde het muziekcorps van het regiment uit Assen treurmuziek, afgewisseld door den treurroffel der tamboers.'

Het was een indrukwekkend begin van de teraardebestelling van de bijna legendarische majoor Lodewijk Thomson die een maand daarvoor (op 14 juni) in de Albanese stad Durazzo - het huidige Durriës - door opstandelingen was doodgeschoten. Thomson was als leider van een Nederlandse missie belast met het steunen van de wettige regering

van Albanië. Hij moest daar o.a. de gendarmerie opleiden en werd door zijn energiek optreden zelfs benoemd tot regeringscommissaris van Zuid-Albanië.

Luitenant-kolonel Thomson deed z'n werk in Albanië zo overtuigend dat zelfs koningin Wilhelmina aanwezig was tijdens de begrafenis op de Zuider Begraafplaats aan de Hereweg. Hij werd geëerd in Den Haag met een standbeeld op het naar hem vernoemde Thomsonplein, er werd nog een laan naar hem vernoemd en hij kreeg in 1919 in de stad Groningen een borstbeeld dat altijd nog op het grasveld staat tegenover de Van Mesdag-gevangenis aan de Hereweg.

Afgelopen maandag kwam een deputatie van zes Albanen naar Groningen om zoveel mogelijk onderzoek te doen naar de achtergronden

van Thomson. Het zijn leden van de Society Thomson Friends, een Albanese organisatie die de nog altijd populaire Thomson wil blijven eren. In de havenstad Durriës heeft ooit een Thomsonmonument gestaan (een obelisk met drie kanonnen), maar dat is ingeruild voor een eerbetoon aan de Albanese verzetsheld Mujo Ulqinaku. De obelisk ligt nu in het depot van het Muzeu Arkeologisch in dezelfde stad.

De Albanese delegatie - onder leiding van kolonel b.d. Fluturak Germenji - werd vergezeld door twee officieren van de sectie Militaire Geschiedenis van de Koninklijke Landmacht en zal ook meer plaatsen in ons land bezoeken.

De Groninger Archieven hebben alles verzameld wat in de archieven aanwezig is van de roemruchte Lodewijk Thomson en lieten maandag